

09.02.2024

Ερώτηση

Προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Ποια η σκοπιμότητα της κατασκευής του Thessaloniki FSRU στον Όρμο της Θεσσαλονίκης;

Σύμφωνα με την πρόσκληση της εταιρείας «ELPEDISON A.E.», η διαδικασία μη δεσμευτικής δοκιμής αγοράς (market test) για το έργο "Thessaloniki FSRU" αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του τρέχοντος μήνα (Φεβρουάριος 2024). Το "Thessaloniki FSRU" είναι ένα νέο μεγάλο έργο Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου (ΥΦΑ) που περιλαμβάνει έναν υπεράκτιο τερματικό σταθμό ΥΦΑ αποτελούμενο από δύο πλοία, ένα FSRU (Floating Storage and Regasification Unit) και ένα FSU (Floating Storage Unit), στον Όρμο της Θεσσαλονίκης.

Με την Απόφαση υπ' αριθμ. 714/2022 η τότε Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (ΡΑΕ) και μετά τον ν. 5037/2023 και ύστερα Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (ΡΑΑΕΥ) χορήγησε Άδεια Ανεξάρτητου Συστήματος Φυσικού Αερίου (ΑΣΦΑ) στην εταιρεία «ELPEDISON A.E.», με διάρκεια ισχύος πενήντα (50) έτη, ήτοι με λήξη 22.09.2072. Η Απόφαση αναφέρει ότι το έργο στοχεύει στην εξυπηρέτηση κυρίως ιδίων αναγκών της «ELPEDISON A.E.» και συγκεκριμένα στην τροφοδοσία των παρακείμενων σταθμών ηλεκτροπαραγωγής της, ισχύος 418 MW και 826 MW (υπό ανάπτυξη) στην Θεσσαλονίκη, καθώς και η διοχέτευση επιπλέον ποσοτήτων φυσικού αερίου στο Εθνικό Σύστημα Φυσικού Αερίου (ΕΣΦΑ) για εξυπηρέτηση των καταναλώσεων της μονάδας 420 MW στην Θίβη Βοιωτίας και της δραστηριότητας προμήθειας φυσικού αερίου της Εταιρείας στη χονδρική ή τη λιανική. Ο Υπεράκτιος Πλωτός Τερματικός Σταθμός ΥΦΑ θα είναι μόνιμα αγκυροβολημένος στον Όρμο της Θεσσαλονίκης, δηλαδή στο βορειότερο τμήμα του Θερμαϊκού Κόλπου και συγκεκριμένα σε απόσταση περίπου 3,4 χιλιομέτρων νότια-νοτιοδυτικά του προβλήτα 6 του Λιμένα της Θεσσαλονίκης και περίπου 3,27 χιλιόμετρα ανατολικά του χερσαίου δυτικού ορίου του Εθνικού Πάρκου Αξιού (προστατευόμενη περιοχή NATURA & RAMSAR).

Στις 13.07.2023, μία μέρα μετά τις εθνικές εκλογές, η ΡΑΑΕΥ, με επιστολή της, ενημέρωσε τους Δήμους Δέλτα, Αμπελοκήπων – Μενεμένης, Θεσσαλονίκης, Καλαμαριάς, Πυλαίας, Θέρμης και Δήμο Θερμαϊκού σχετικά με αίτημα της εταιρείας «ELPEDISON A.E.» για τροποποίηση της Άδειας ΑΣΦΑ που κατέχει δυνάμει της Απόφασης 714/2022. Η Αρχή βεβαίωσε ότι είχε κάνει δεκτό το αίτημα παράτασης του προβλεπόμενου διαστήματος για την υποβολή αντιρρήσεων από τους Δήμους, λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι -κατά το χρονικό διάστημα δημοσιοποίησης της αίτησης- διενεργούνταν οι εθνικές εκλογές, με σκοπό να διευκολυνθεί η ενημέρωση των δημοτών.

Με την αίτηση τροποποίησης η ως άνω εταιρεία αιτήθηκε τη μικρή μετακίνηση (ανατολικότερα) της Περιοχής Εγκατάστασης, την αλλαγή της όδευσης του υποθαλάσσιου αγωγού και την

προσθήκη δεύτερου πλοίου FSU στον Πλωτό Τερματικό Σταθμό ΥΦΑ, ο οποίος κατά τον αρχικό σχεδιασμό αποτελούνταν από ένα πλοίο FSRU.

Άγνωστο παραμένει αν είχε ζητηθεί από τον Δήμο Θεσσαλονίκης γνωμοδότηση για την αρχική χωροθέτηση του Πλωτού Τερματικού Σταθμού ΥΦΑ, και αν ναι τι απάντησε ο Δήμος Θεσσαλονίκης. Την πλήρη αντίθεσή του για την κατασκευή του Πλωτού Τερματικού Σταθμού Υδροποιημένου Φυσικού Αερίου «Thessaloniki FSRU», αλλά και για τη διαδικασία που τηρήθηκε ως προς την ενημέρωση των δήμων για την έκφραση της γνώμης τους, εξέφρασε το Δ.Σ της Περιφερειακής Ένωσης των Δήμων Κεντρικής Μακεδονίας (ΠΕΔΚΜ), στις 15 Ιουνίου 2023.

Το θέμα είχε ανοίξει στη συνεδρίαση του Δ.Σ με την κοινοποίηση στην ΠΕΔΚΜ των εγγράφων αντιρρήσεων των δήμων Πυλαίας – Χορτιάτη, Αμπελοκήπων – Μενεμένης και Καλαμαριάς που ζητούσαν πληρέστερη και αναλυτική ενημέρωση των δημοτικών τους συμβουλίων, προκειμένου να εκφράσουν τη γνώμη τους. Εξέφρασαν επίσης την πλήρη αντίθεσή τους στην κατασκευή ενός τέτοιου πλωτού σταθμού μέσα στο Θερμαϊκό κόλπο και σε απόσταση αναπνοής από την παραλία της πόλης, υπογραμμίζοντας ότι δεν έχουν καμία ενημέρωση για την αρχική άδεια, πόσο μάλλον για την τροποποίησή της.

Το Προσχέδιο της Αναθεωρημένης έκδοσης του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ) (Οκτώβριος 2023) που έχει υποβληθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, αφού το τελικό αναμένεται να κατατεθεί τον Ιούνιο του 2024, φαίνεται ότι έχει «χώρο» για άλλη μία μονάδα ηλεκτροπαραγωγής από φυσικό αέριο. Συγκεκριμένα, όπως αποτυπώνεται στον πίνακα υπ' αριθμ. 10 στη σελίδα 85, το ΕΣΕΚ προβλέπει αύξηση κατά 800 MW στην ισχύ των μονάδων με αέριο καύσιμο για το 2030 σε σχέση με το ΕΣΕΚ του 2019. Ειδικότερα το ΕΣΕΚ του 2019 προέβλεπε 6,9 GW ισχύος μονάδων με αέριο καύσιμο για το 2030, ενώ το ΕΣΕΚ που έχει υποβάλλει τώρα η Ελληνική Κυβέρνηση προβλέπει 7,7 GW για το 2030.

Σημειώνεται ότι ο Τερματικός Σταθμός ΥΦΑ στη Θεσσαλονίκη έχει ως βασικό στόχο να τροφοδοτήσει μονάδα ηλεκτροπαραγωγής από φυσικό αέριο ισχύος 826 MW που αναμένεται να κατασκευάσει η ως άνω εταιρεία στη Θεσσαλονίκη στο χώρο των διυλιστηρίων της Helleniq Energy (πρώην ΕΛΠΕ).

Σοβαρά ερωτηματικά προκύπτουν σχετικά με το εάν έργα υποδομών φυσικού, ορυκτού αερίου συνάδουν με τους στόχους για την κλιματική ουδετερότητα. Ανάλυση του Ινστιτούτου για τα Οικονομικά της Ενέργειας και Χρηματοοικονομικής Ανάλυσης (IEEFA) τον Μάρτιο του 2023 καταδεικνύει ότι πάνω από το ήμισυ των υποδομών Υδροποιημένου Φυσικού Αερίου (ΥΦΑ) της Ευρώπης θα μπορούσαν να μείνουν αχρησιμοποίητα έως το 2030.

Υπογραμμίζεται ακόμη πως στο Προσχέδιο της Αναθεωρημένης έκδοσης του ΕΣΕΚ τοποθετεί την ολοκλήρωση του ρυθμιστικού πλαισίου για την πλήρη συμμετοχή της αποθήκευσης καθώς και της απόκρισης ζήτησης (demand response) σε όλες τις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας, περιλαμβανομένης και της αγοράς εξισορρόπησης στις αρχές του 2024 και αφήνει ανοιχτό το ενδεχόμενο δημιουργίας μηχανισμού αποζημίωσης ισχύος (Capacity Remuneration Mechanism) στο μέλλον. Ο εν λόγω μηχανισμός θα είναι και το σχήμα στήριξης των νέων μονάδων ηλεκτροπαραγωγής από φυσικό αέριο αφού, δεν είναι πλέον οικονομικά βιώσιμες επενδύσεις.

Τέλος το Προσχέδιο της Αναθεωρημένης έκδοσης του ΕΣΕΚ αναφέρει μόνο το FSRU Αλεξανδρούπολης και το FSRU των Αγίων Θεοδώρων. Συγκεκριμένα στη σελίδα 99 σημειώνει ότι: *Πρόσθετοι πλωτοί σταθμοί LNG έχουν προταθεί, καθώς και άλλες ενισχύσεις του Συστήματος Μεταφοράς. Αυτά θα εξετασθούν στο πλαίσιο της αναγκαιότητάς τους για την εξυπηρέτηση ενδεχόμενων πρόσθετων αναγκών διαμετακόμισης όπως αυτές θα εξελιχθούν δεδομένου ότι, σύμφωνα με τις προβλέψεις αγοράς φυσικού αερίου, για την Ελλάδα μόνο, δεν θα απαιτηθούν πρόσθετες υποδομές εισαγωγής φυσικού αερίου.*

Για όλα τα παραπάνω ερωτάται ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας:

1. Θα ληφθούν υπόψη οι αντιρρήσεις της Περιφερειακής Ένωσης των Δήμων Κεντρικής Μακεδονίας (ΠΕΔΚΜ) και των Δήμων, αντιρρήσεις που εστιάζουν τόσο στην επικινδυνότητα της εγκατάστασης του πλωτού σταθμού σε τόσο μικρή απόσταση από το πολεοδομικό συγκρότημα της Θεσσαλονίκης, όσο και περιβαλλοντικές του επιπτώσεις;
2. Πώς συνάδει με το στόχο της κλιματικής ουδετερότητας η απόφαση της κυβέρνησης να αυξήσει τη συμμετοχή του ορυκτού αερίου στην ηλεκτροπαραγωγή για το 2030, όπως αποτυπώνεται στο Προσχέδιο της Αναθεωρημένης έκδοσης του ΕΣΕΚ;
3. Σε ποιο στρατηγικό σχεδιασμό εντάσσεται η κατασκευή Πλωτού Τερματικού Σταθμού Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου στον Όρμο της Θεσσαλονίκης; Ποια είναι η σκοπιμότητα κατασκευής του εν λόγω έργου;
4. Με ποιο τρόπο εξυπηρετούν τους κλιματικούς στόχους οι επενδύσεις σε υποδομές ορυκτού φυσικού αερίου;
5. Περιλαμβάνεται στο σχεδιασμό του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας η δημιουργία μηχανισμού αποζημίωσης ισχύος (Capacity Remuneration Mechanism) για τις μονάδες ηλεκτροπαραγωγής από φυσικό αέριο;
6. Ποια είναι η άποψη της ΡΑΑΕΥ για τα παραπάνω ερωτήματα;

Οι ερωτώντες και αιτούντες Βουλευτές

Πέρκα Θεοπίστη (Πέτη)

Αναγνωστοπούλου Αθανασία (Σία)

Τζούφη Μερόπη

Φωτίου Θεανώ